

Vergaderjaar 2018–2019

35 200 J

Jaarverslag en slotwet Deltafonds 2018

Nr. 4

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 afzonderlijk bij de wet vastgesteld en ook gewijzigd.

Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2018 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaat van het Deltafonds.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
C. van Nieuwenhuizen Wijbenga

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1.	Leeswijzer	2
2.	De producten	3
2.1	Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties	4
2.2	De productartikelen	4
	Artikel 1 Investeren in waterveiligheid	4
	Artikel 2 Investeren in Zoetwatervoorziening	6
	Artikel 3 Beheer, Onderhoud en Vervanging	7
	Artikel 4 Experimenteren cf. art. III Deltawet	7
	Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	8
	Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen van het Rijk	9
	Artikel 7 Investeren in Waterkwaliteit	9
2.3	Bijlagen	11
	A. Verdiepingsbijlage	11
	B. Projectoverzichten	29

1. Leeswijzer

De opzet en structuur van de onderliggende Slotwet voor het Deltafonds is gebaseerd op de rijksbegrotingsvoorschriften van het Ministerie van Financiën.

Mede naar aanleiding van overleg met uw Kamer zijn in aanvulling op deze regelgeving voor dit fonds de onderstaande punten verwerkt voor de Slotwet.

- Naar aanleiding van de motie van de leden Van Helvert en Van Veldhoven worden bij alle begrotingsartikelen op het Deltafonds groter dan € 1 miljard de begrotingsmutaties op het niveau van artikelonderdeel boven de € 5 miljoen toegelicht. Dit heeft als praktische uitwerking dat bij de artikelen tussen de € 200 miljoen en € 1 miljard de ondergrens voor technische mutaties ook neerwaarts is bijgesteld. Voor beleidsmatige mutaties was er bij de artikelen van deze omvang reeds sprake van een ondergrens van € 5 miljoen. De norm voor het toelichten van de begrotingsmutaties op het niveau van artikelonderdeel is als volgt:

Norm bij te verklaren verschillen

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1.000	5	5
=> 1.000	5	5

- Het opnemen van gedetailleerde projectinformatie in de suppletoire begrotingen conform begroting en jaarverslag (brief van 4 november 2009 naar aanleiding van toezegging verbetering informatievoorziening bij WGO van 24 juni 2009);
- Het inzicht in de budgetten van de planuitwerkingen- en verkenningen programma's wordt vergroot door begrotingsmutaties expliciet in de

MIRT tabellen zichtbaar te maken op projectniveau (toezegging WGO van 22 juni 2011);

- Mutaties op de beschikbare budgetten worden in de (niet voorgeschreven) Verdiepingsbijlage op artikelonderdeel niveau voor de volledige looptijd tot en met 2032 inzichtelijk gemaakt.
- In dit wetsvoorstel zijn alleen technische uitvoeringsmutaties, mutaties van boekhoudkundige aard of mutaties voortvloeiend uit controlebevindingen opgenomen.
- Uitzonderingen hierop zijn mutaties die door middel van kamerbrieven eerder met de Staten-Generaal zijn gedeeld (Kamerstukken II, 2018–2019, 35 000 J, nr. 69).

Opbouw

De toelichting op dit wetsvoorstel is als volgt opgebouwd.

1. Allereerst is de begroting(wet)staat voor het Deltafonds voor het jaar 2018 opgenomen. Deze dient ter autorisatie van de mutaties die op artikelniveau in de verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen worden voorgesteld.
2. Daarna is eerst op hoofdlijnen (paragraaf 2.1) inzicht verstrekt in de belangrijkste budgettaire voorstellen die leiden tot wijziging van de begroting. Hiermee kan snel een indruk worden verkregen van de inhoud van dit wetsvoorstel.
3. Via de artikelsgewijze toelichting (paragraaf 2.2) worden alle mutaties op het niveau van het artikelonderdeel zichtbaar gemaakt, en waar zinvol en relevant, ook toegelicht. Dit rekening houdend met de norm zoals hierboven is aangegeven.
4. Als onderdeel van de artikelsgewijze toelichting is in de verdiepingsbijlage (paragraaf 2.3 deel A) door middel van een meerjarige mutatietabel op artikelonderdeelniveau de aansluiting gemaakt tussen de vorige stand van de begroting en de nu voorgestelde stand. Dit voor de volledige looptijd van het fonds.
5. Tenslotte zijn in de verdiepingsbijlage (paragraaf 2.3 deel B) van dit wetsvoorstel de MIRT projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze MIRT- tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is:
  - van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen;
  - van een wijziging groter dan 1 jaar in de oplevering van het project.

2. De producten

Dit wetsvoorstel sluit aan bij de Slotwet 2018 van het Ministerie van Financiën en bevat alleen begrotingsmutaties die betrekking hebben op de uitvoering van reeds ingezet beleid. De mutaties zijn hieronder in tabelvorm weergegeven en toegelicht. De budgettaire gevolgen van de begrotingsmutaties zijn verder onder 2.2 op de productartikelen zichtbaar gemaakt.

2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties

Mutaties Slotwet 2018 (in € mln.)

	Art.	Uitgaven	Ontvangsten
Stand vastgestelde begroting 2018		1.090,8	1.090,8
Stand 1 ^e suppletoire begroting 2018		1.115,0	1.115,0
Stand 2 ^e suppletoire begroting 2018		1.106,7	1.106,7
Belangrijkste Slotwet mutaties 2018			
Kaderrelevante mutaties			
Saldo 2018		- 23,5	6,4
Diversen		0,5	0,5
Stand slotwet 2018		1.083,7	1.113,6

Toelichting

- De Slotwet 2018 laat een voordelig saldo zien van ca. € 29,9 miljoen; Dit saldo bestaat uit ca. € 23,5 miljoen lagere uitgaven en € 6,4 miljoen hogere ontvangsten. Het voordelig saldo wordt in 2019 aan het Deltafonds toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft. Voor een toelichting wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting (paragraaf 2.2).

2.2 De productartikelen

Hieronder worden alle beleidsmatig relevante mutaties op het niveau van het artikelonderdeel zichtbaar gemaakt, en waar zinvol en relevant, ook toegelicht (zie leeswijzer). In de verdiepingsbijlage is een meerjarige mutatietabel opgenomen op artikelonderdeelniveau met daarbij de aansluiting tussen de vorige stand van de begroting en de nu voorge- stelde stand. Dit voor de volledige looptijd van het fonds.

Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

Budgettaire gevolgen van uitvoering (Slotwet begroting jaar2018) (Bedragen x € 1.000)

01	Investeren in waterveiligheid	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1 ^e Suppletoire Begroting (2)	Stand 2 ^e Suppletoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2018 (5)=(1) t/m (4)
Verplichtingen		276.534	772.305	669.633	39.202	708.835
Uitgaven		526.713	446.845	519.296	- 3.738	515.558
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			<i>89%</i>	<i>75%</i>		
01.01	Grote projecten waterveiligheid	352.422	378.654	302.759	6.239	308.998
01.01.01	Programma HWBP-2 Waterschapsprojecten	201.768	222.701	144.991	2.371	147.362
01.01.02	Programma HWBP-2 Rijksprojecten	63.803	60.446	69.939	2.603	72.542
01.01.03	Ruimte voor de rivier	78.758	84.416	79.828	- 1.416	78.412
01.01.04	Maaswerken	8.093	11.091	8.001	2.681	10.682
01.02	Overige aanlegprojecten waterveiligheid	169.799	59.795	208.019	- 8.337	199.682
01.02.01	Verkenningen en planuitwerkingspro- gramma	57.561	536	2.139	- 999	1.140
	- <i>Waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>	406	518	226		226
01.02.02	Realisatieprogramma	112.238	59.259	205.880	- 7.338	198.542
01.03	Studiekosten	4.492	8.396	8.518	- 1.640	6.878
01.03.01	Studie en onderzoekskosten	4.492	8.396	8.518	- 1.640	6.878
01.03.02	Overige studiekosten					
Ontvangsten		197.844	197.101	201.337	7.215	208.552
01.09	Ontvangsten investeren in waterveiligheid	197.844	197.101	201.337	7.215	208.552
01.09.01	Ontvangsten waterschappen HWBP-2	116.437	118.286	120.271	202	120.473
01.09.02	Overige ontvangsten HWBP-2		0	0		0

01	Investeren in waterveiligheid	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1 ^e Suppletoire Begroting (2)	Stand 2 ^e Suppletoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2018 (5)=(1) t/m (4)
01.09.03	Ontvangsten waterschappen HWBP	58.118	57.174	57.140	9	57.149
01.09.04	Overige ontvangsten HWBP		- 617	0	728	728
01.09.05	Overige aanleg ontvangsten	23.289	22.258	23.926	6.276	30.202

Verplichtingen

De hogere verplichtingenrealisatie bij Slotwet ad € 37 miljoen wordt met name veroorzaakt door:

- Markermeerdijk (€ 51 miljoen): op 31 oktober 2018 hebben gedeputeerde staten van Noord-Holland het projectplan waterwet Markermeerdijken vastgesteld, waardoor verplichtingen eerder dan verwacht worden aangegaan. Het project betreft de versterking van de afgekeurde dijkvakken van dijkkring 13 tussen Hoorn en Amsterdam inclusief 9 kunstwerken.
- HWBP-2 projecten < € 25 miljoen (€ 5,2 miljoen): betreft het uitvoeren van een programma zijnde verlaging grondwaterpeil. Het project kustversterking Noordwijk kan nu meeliften met een groot gemeentelijk werk, waarbij deze versnelling van het aangaan van verplichtingen een kostenvoordeel oplevert.

Bovenstaande mutaties zijn reeds aangekondigd in de decemberbrief Kamerstukken II, 2018–2019, 35 000 J, nr. 69.

Daarnaast zijn minder verplichtingen aangegaan voor een bedrag van € 19 miljoen welke met name zich hebben voorgedaan op:

- Afsluitdijk (– € 12,1 miljoen): De lagere realisatie vloeit voort uit de omzetting van het project Afsluitdijk naar een DBFM-contract. De verplichting voor de uitbesteding projectbeheersing is daarom op artikel 4.02 Geïntegreerde contractvormen aangegaan.
- Maaswerken (– € 9,0 miljoen): Rondom benodigde grondwerving zijn verplichtingen versneld aangegaan in 2018.

01.01 Grote projecten waterveiligheid

De hogere realisatie op dit artikelonderdeel ad € 6,2 miljoen komt met name door HWBP-2 op het project Houtribdijk en de projecten kleiner dan € 25 miljoen voor respectievelijk € 3,9 en 4,3 miljoen. De hogere realisatie is veroorzaakt doordat de in 2019 begrote facturen al in 2018 zijn binnengekomen en betaald. Daarnaast zijn er op tal van projecten kleiner verschillen in realisatie ontstaan die per saldo tot een lagere realisatie van € 2 miljoen optellen.

01.02 Overige aanlegprojecten waterveiligheid

De lagere kasrealisatie op dit artikelonderdeel ad € 8,3 miljoen wordt met name veroorzaakt door gewijzigde plannings bij de volgende projecten:

- IJsseldelta 2 Reeve (– € 14,7 miljoen):
- HWBP waterschap Sprok-Sterre (– € 4,5 miljoen):
- HWBP-3 Programma innovatief (– € 3,1 miljoen):
- Diverse andere projecten (– € 8,6 miljoen):

Daartegenover staat een hogere kasrealisatie die met name veroorzaakt wordt door:

- Steenbestorting Westerschelde (€ 6,9 miljoen): De hogere kasrealisatie op dit project wordt veroorzaakt doordat ten aanzien van een arbitragezaak de uitspraak eerder is gekomen dan verwacht.
- HWBP (€ 15,7 miljoen): Bij het project Stad Tielen van het HWBP is gebleken dat de kengetallen waarmee gewerkt werd onvoldoende zijn meegenomen in een eerdere opgave van de verkenningfase. Het project is nu doorgerekend vanuit een voorkeursalternatief. Dit heeft ertoe geleid dat het project duurder is geworden en in 2018 de kasrealisatie hoger was dan eerder was voorzien.

Ontvangsten

De hogere ontvangsten bij Slotwet ad € 7,2 miljoen wordt met name veroorzaakt door:

- Ruimte voor de Rivier (€ 4,0 miljoen): als gevolg van de afwikkeling van risico's en een gewijzigde planning van het project IJsseldelta. Hierdoor is het kasritme van de uitgaven het afgelopen jaar gewijzigd. Omdat een deel van de uitgaven wordt verrekend met de provincie, zijn de ontvangsten van het project eerder ontvangen dan voorzien.
- Maaswerken (€ 2 miljoen): als gevolg van een versnelling in termijnbetalingen voor steenbestorting.
- Overige ontvangsten HWBP Maasovereenkomst (€ 0,5 miljoen): als gevolg van een afrekening van een (deel)project welke valt binnen de Maasovereenkomst.

Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorziening

Budgettaire gevolgen van uitvoering (Slotwet begroting jaar2018) (Bedragen x € 1.000)

02	Investeren in zoetwatervoorziening	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1° Supplettoire Begroting (2)	Stand 2° Supplettoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2018 (5)=(1) t/m (4)
Verplichtingen		8.516	40.008	12.260	- 6.578	5.682
Uitgaven		21.863	37.813	16.224	- 4.485	11.739
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			<i>27%</i>	<i>79%</i>		
02.01	Aanleg waterkwantiteit					
02.01.02	Realisatieprogramma waterkwantiteit					
02.02	Overige waterinvesteringen zoetwatervoorziening	18.913	34.278	13.442	- 3.950	9.492
02.02.01	Verkenningen en planuitwerking zoetwatervoorziening	0	9.500	0		0
02.02.02	Realisatieprogramma zoetwatervoorziening	18.913	24.778	13.442	- 3.950	9.492
02.03	Studiekosten	2.950	3.535	2.782	- 535	2.247
02.03.01	Studie en onderzoekskosten Deltaprogramma	2.950	3.535	2.782	- 535	2.247
Ontvangsten		3.041	3.042	754	1	755
02.09	Ontvangsten investeren in waterkwantiteit en zoetwatervoorzieningen	3.041	3.042	754	1	755

Verplichtingen

De lagere verplichtingenrealisatie bij Slotwet ad € 6,6 miljoen wordt met name veroorzaakt door:

- Investering zoetwatermaatregelen (- € 2,5 miljoen): de planuitwerking voor Zoetwatermaatregelen die voorafgaat aan de realisatiefase duurde wat langer dan verwacht door vertraging ten aanzien van de benodigde grondverwerving en ten aanzien van het opstellen van bestekken op basis waarvan offertes kunnen worden uitgevraagd bij diverse bureaus.

- Project Haringvliet de Kier (– € 2,6 miljoen): de risicoreservering en nadeelcompensatie is tot nu toe nog niet benut waardoor in 2018 minder verplichtingen zijn aangegaan dan was voorzien.

02.02 Overige waterinvesteringen zoetwatervoorziening

De lagere realisatie op dit artikelonderdeel ad € 4,0 miljoen wordt met name veroorzaakt door dat de planuitwerking voor Zoetwatermaatregelen, die voorafgaat aan de realisatiefase, langer duurde dan verwacht dit door vertraging ten aanzien van de benodigde grondverwerving. Daarnaast is er sprake van vertraging bij het opstellen van bestekken op basis waarvan offertes kunnen worden uitgevraagd bij diverse bureaus. Het totale projectbudget blijft ongewijzigd.

Artikel 3 Beheer, onderhoud en vervanging

Budgettaire gevolgen van uitvoering (Slotwet begroting jaar2018) (Bedragen x € 1.000)

03	Beheer, onderhoud en vervanging	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1° Supplettoire Begroting (2)	Stand 2° Supplettoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2018 (5)=(1) t/m (4)
	Verplichtingen	163.977	185.695	182.450	- 8.508	173.942
	Uitgaven	188.765	201.283	211.543	- 3.750	207.793
	<i>Waarvan juridisch verplicht</i>		<i>100%</i>	<i>100%</i>		
03.01	Watermanagement	7.111	7.111	7.294		7.294
03.01.01	Watermanagement	7.111	7.111	7.294		7.294
	– <i>Waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>	<i>7.111</i>	<i>7.111</i>	<i>7.294</i>		<i>7.294</i>
03.02	Beheer onderhoud en vervanging	181.654	194.172	204.249	- 3.750	200.499
03.02.01	Waterveiligheid	122.834	122.834	141.412		141.412
	– <i>Waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>	<i>122.834</i>	<i>122.834</i>	<i>141.412</i>		<i>141.412</i>
03.02.02	Zoetwatervoorziening	21.093	21.093	20.219		20.219
	– <i>Waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>	<i>21.093</i>	<i>21.093</i>	<i>20.219</i>		<i>20.219</i>
03.02.03	Vervanging	37.727	50.245	42.618	- 3.750	38.868

Verplichtingen

De lagere verplichtingenrealisatie op artikel 3 bij Slotwet ad € 8,5 miljoen is met name het gevolg van de nieuwe uitvoeringsplanning bij de volgende projecten:

- Renovatie Inventarisatie Natte Kunstwerken (RINK) Tranche 2 (€ – 1,1 miljoen)
- Renovatie stuwen Rijn en Lek (€ – 4.5 miljoen)
- Stroomlijn (€ – 2.5 miljoen)

Artikel 4 Experimenteren cf. art. III Deltawet

Budgettaire gevolgen van uitvoering (Slotwet begroting jaar2018) (Bedragen x € 1.000)

04	Experimenteren cf. art. III Deltawet	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1° Supplettoire Begroting (2)	Stand 2° Supplettoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2018 (5)=(1) t/m (4)
	Verplichtingen	669.330	675.934	1.758.094	- 7.029	1.751.065
	Uitgaven	47.730	47.223	23.003	- 2.029	20.974
	<i>Waarvan juridisch verplicht</i>		<i>11%</i>	<i>92%</i>		
04.01	Experimenteerprojecten		0	800		800
04.01.01	Experimenteerprojecten		0	800		800
04.02	GIV/PPS	47.730	47.223	22.203	- 2.029	20.174
04.02.01	GIV/PPS	47.730	47.223	22.203	- 2.029	20.174

04	Experimenteren cf. art. III Deltawet	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1° Supplettoire Begroting (2)	Stand 2° Supplettoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2018 (5)=(1) t/m (4)
Ontvangsten			0	800		800
04.09	Ontvangsten		0	800		800

Verplichtingen

De lagere verplichtingenrealisatie bij Slotwet ad € 7 miljoen heeft met name betrekking op het project Afsluitdijk.

04.02 GIV/PPS

De lagere realisatie op dit artikelonderdeel ad € 2 miljoen wordt veroorzaakt door het project Afsluitdijk. Het betreft met name de post onvoorzien die in 2018 niet tot betaling is gekomen en enkele betalingen die pas in 2019 gerealiseerd zullen worden.

Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

Budgettaire gevolgen van uitvoering (Slotwet begroting jaar2018) (Bedragen x € 1.000)

05	Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1° Supplettoire Begroting (2)	Stand 2° Supplettoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2018 (5)=(1) t/m (4)
Verplichtingen		276.219	297.575	296.681	11.200	307.881
Uitgaven		276.099	297.180	310.280	- 2.453	307.827
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			99%	99%		
05.01	Apparaat	230.529	231.091	239.628	- 460	239.168
05.01.01	Staf Deltacommissaris	1.790	2.352	2.042	- 460	1.582
05.01.02	Apparaatskosten RWS	228.739	228.739	237.586		237.586
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	228.739	228.739	237.586		237.586
05.02	Overige uitgaven	64.200	64.367	69.052	- 393	68.659
05.02.01	Overige netwerkgebonden uitgaven	62.197	62.197	67.496		67.496
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	62.197	62.197	67.496		67.496
05.02.02	Programma-uitgaven DC	2.003	2.170	1.556	- 393	1.163
05.03	Investeringsruimte	- 18.630	1.722	1.600	- 1.600	0
05.03.01	Programmaruimte	- 18.630	1.722	1.600	- 1.600	0
05.03.02	Beleidsruimte					
05.04	Reserveringen					
05.04.01	Reserveringen					
Ontvangsten			28.149	28.149	2	28.151
05.10	Saldo afgesloten rekeningen		28.149	28.149	2	28.151

Verplichtingen

De hogere verplichtingenrealisatie bij Slotwet ad € 11,2 miljoen wordt veroorzaakt door:

- Verplichtingen overige uitgaven (€ 13,5 miljoen). De reden hiervoor is dat eerder dit jaar kas- en verplichtingenbudgetten zijn overgeheveld naar diverse budgetten van met name RWS waarvoor op artikel 5.03 programmaruimte abusievelijk onvoldoende verplichtingenbudget opgenomen.

Daar tegenover staan lagere verplichtingenrealisaties bij:

- Risicoreservering Basis ICT (– € 1,6 miljoen): in 2018 is de inzet van de risicoreservering Basis ICT voor RWS niet nodig gebleken en schuift € 1,6 miljoen door naar 2019.
- Staf deltacommissaris (– € 0,85 miljoen): op de artikelonderdelen apparaat en programma-uitgaven schuift in totaal € 0,85 miljoen door naar 2019. Reden is dat er in 2018 op het gebied van inhuur, materieel en ICT minder uitgaven zijn gedaan dan eerder was aangenomen en een aantal projecten is doorgeschoven naar 2019 om een goede aansluiting te realiseren op lopende processen in de gebieden van het Deltaprogramma.

Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen van het Rijk

Budgettaire gevolgen van uitvoering (Slotwet begroting jaar2018) (Bedragen x € 1.000)

06	Bijdragen andere begrotingen Rijk	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1 ^e Supplettoire Begroting (2)	Stand 2 ^e Supplettoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2018 (5)=(1) t/m (4)
Ontvangsten		889.933	886.264	875.276		875.276
06.09	Ten laste van begroting lenW	889.933	886.264	875.276		875.276
06.09.01	Ten laste van begroting lenW	889.933	886.264	875.276		875.276

Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

Budgettaire gevolgen van uitvoering (Slotwet begroting jaar2018) (Bedragen x € 1.000)

07	Investeren in waterkwaliteit	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1 ^e Supplettoire Begroting (2)	Stand 2 ^e Supplettoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2018 (5)=(1) t/m (4)
Verplichtingen		37.591	97.287	39.675	- 3.161	36.514
Uitgaven		29.648	84.672	26.369	- 6.574	19.795
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			<i>10%</i>	<i>75%</i>		
07.01	Real. progr. Kaderrichtlijn water	25.676	40.039	15.969	192	16.161
07.01.01	Real.progr.Kaderrichtlijn water	25.676	40.039	15.969	192	16.161
07.02	Overige aanlegprojecten Waterkwaliteit	777	31.075	3.343	- 2.171	1.172
07.02.01	Realisatieprogramma overige aanleg waterkwaliteit	777	4.275	2.958	- 2.171	787
	– <i>Waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>	<i>768</i>	<i>777</i>	<i>787</i>		<i>787</i>
07.02.02	Planuitwerking overige aanleg waterkwaliteit		26.800	385		385
	– <i>Waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>		<i>0</i>	<i>385</i>		<i>385</i>
07.03	Studiekosten waterkwaliteit	3.195	13.558	7.057	- 4.595	2.462
07.03.01	Studiekosten waterkwaliteit	3.195	13.558	7.057	- 4.595	2.462
Ontvangsten			460	399	- 310	89
07.09	Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit		460	399	- 310	89
07.09.01	Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit		460	399	- 310	89

Verplichtingen

De lagere verplichtingenrealisatie bij Slotwet ad € 3,2 miljoen wordt veroorzaakt door:

- Vertraging Delta aanpak waterkwaliteit (– € 3,4 miljoen): De lagere realisatie wordt voornamelijk veroorzaakt door het MIRT onderzoek Delta Aanpak waterkwaliteit waar sanering medicijnresten en microplastics centraal staan. Medio 2018 zijn hiervoor vanuit de regering middelen beschikbaar gesteld. In 2018 heeft uitvoerige afstemming plaatsgevonden met betrokken partijen over de medicijn-

aanpak en de uitrol van zuiveringstechnieken met waterschappen. Deze afstemming heeft tot vertraging geleid waardoor de middelen naar 2019 zijn geschoven.

- Vertraging aanpak ecologie grote wateren (– € 2,2 miljoen): Bij de afstemming van de Programmatische Aanpak Grote Wateren is er vertraging ontstaan waardoor de verplichting later is aangegaan en de kasbetalingen niet meer in 2018 hebben plaatsgevonden.
- Een hogere verplichtingenrealisatie dat wordt veroorzaakt door Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (STOWA) kennisimpuls (€ 4,4 miljoen) die reeds in de decemberbrief is aangekondigd (Kamerstukken II, 2018–2019, 35 000 J, nr. 69). Een van de afspraken van de Delta aanpak is het vormgeven van de kennisimpuls via samenwerking tussen Kennisinstellingen. Bedoeld om waterkwaliteitskennis beter te ontsluiten, beschikbaar te stellen en waar nodig nog te creëren. Het totale programma van de kennisimpuls omvat circa € 13 miljoen, waarvan lenW € 5 miljoen bijdraagt. De verplichting met STOWA wordt aangegaan in 2018, kasritme loopt over de jaren 2018 tot met 2021.

07.02 Overige aanlegprojecten waterkwaliteit

De lagere kasrealisatie ad € 2,2 miljoen op dit artikelonderdeel komt met name door de vertraging die is ontstaan bij de afstemming van de Programmatische Aanpak Grote Wateren.

07.03 Studiekosten waterkwaliteit

Op dit artikelonderdeel is voor de Delta-aanpak Waterkwaliteit een lagere kasrealisatie van € 4,6 miljoen. Medio 2018 zijn voor de aanpak vanuit de regering middelen beschikbaar gesteld. In 2018 heeft uitvoerige afstemming plaatsgevonden met betrokken partijen over de aanpak van medicijnresten in water en de uitrol van zuiveringstechnieken met waterschappen. Deze afstemming duurder langer dan vooraf gedacht, waardoor met name voor dit project middelen naar 2019 zijn geschoven. Binnen de aanpak van microplastics is de kasrealisatie lager dan begroot, omdat een overheveling naar het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport naar 2019 is doorgeschoven.

2.3 Bijlagen

A. Verdiepingsbijlage

In de verdiepingsbijlage is per productartikel een meerjarige (voor de volledige looptijd van het fonds) begrotingsmutatietabel op artikelonderdeelniveau opgenomen. In deze tabel worden de mutaties vanaf de ontwerpbegroting 2018 weergegeven, waarbij de slotwetmutaties zijn verbijzonderd. De slotwetmutaties worden in de artikelgewijze toelichting (paragraaf 2.2) conform de normering toegelicht.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
01 Investeren in waterveiligheid															
Totaal mutatie															
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 01.01 Grote projecten waterveiligheid	352.422	233.226	266.319	58.991	134.702	40.800	79.071								
Mutaties Voorjaarsnota 2018	26.232														
Stand eerste supplementaire wet 2018 artikelonderdeel 01.01 Grote projecten waterveiligheid	378.654	233.226	266.319	58.991	134.702	40.800	79.071								
Mutaties Miljoenennota 2019	- 35.490	- 3.317	- 61.225	165.915	- 46.369	- 32.320	31.653	0	664	0					
Stand ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 01.01 Grote projecten waterveiligheid	343.164	229.909	205.094	224.906	88.333	8.480	110.724	0	664	0					
Mutaties Najaarsnota 2018	- 40.405	41.389													
Stand tweede supplementaire wet 2018 artikelonderdeel 01.01 Grote projecten waterveiligheid	302.759	271.298	205.094	224.906	88.333	8.480	110.724	0	664	0					
Saldo 2018: Investeren in waterveiligheid	0	6.239	- 6.239												
Mutaties Slotwet 2018	6.239	- 6.239													
Realisatie 2018 artikelonderdeel 01.01 Grote projecten waterveiligheid	306.998	265.059	205.094	224.906	88.333	8.480	110.724	0	664	0					
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 01.02 Overige aanlegprojecten waterveiligheid	169.799	147.008	155.556	563.972	520.621	453.008	450.586	551.267	400.951	496.499	353.450	538.229	426.047	385.611	
Mutaties Voorjaarsnota 2018	- 110.004	- 33.349	- 38.349	- 25.061	33.665	45.090	48.250	74.635	56.347	69.111	- 60.021	- 41.391	- 60.021	- 60.021	- 60.018
Stand eerste supplementaire wet 2018 artikelonderdeel 01.02 Overige aanlegprojecten waterveiligheid	59.795	113.659	117.207	538.911	554.286	498.098	498.836	625.902	457.298	565.610	293.429	496.838	366.026	325.590	- 60.018
Mutaties Miljoenennota 2019	87.317	57.394	144.556	- 284.142	- 12.475	- 60.126	- 16.191	- 111.614	73.856	- 92.562	184.328	34.492	148.243	- 76.606	382.198

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
01 Investeren in waterveiligheid															
	Totaal mutatie														
Stand ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 01.02 Overige aanlegprojecten waterveiligheid	147.112	171.053	261.763	254.769	541.811	437.972	482.645	514.288	531.154	473.048	477.757	531.330	514.269	248.984	322.180
Mutaties Najaarsnota 2018	60.907	-61.194													
Stand tweede supplettoire wet 2018 artikelonderdeel 01.02 Overige aanlegprojecten waterveiligheid	208.019	109.859	261.763	254.769	541.811	437.972	482.645	514.288	531.154	473.048	477.757	531.330	514.269	248.984	322.180
Saldo 2018: Investeren in waterveiligheid	0	- 8.851	8.851												
Desaldering H/WBP Maas-overeenkomst	514														
Mutaties Slotwet 2018	- 8.337	8.851													
Realisatie 2018 artikelonderdeel 01.02 Overige aanlegprojecten waterveiligheid	199.682	118.710	261.763	254.769	541.811	437.972	482.645	514.288	531.154	473.048	477.757	531.330	514.269	248.984	322.180
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 01.03 Studiekosten	4.492	2.520	2.390	3.000	2.500	2.500	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Mutaties Voorjaarsnota 2018	3.904														
Stand eerste supplettoire wet 2018 artikelonderdeel 01.03 Studiekosten	8.396	2.520	2.390	3.000	2.500	2.500	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Mutaties Miljoennota 2019	1.000	3.690	2.727	890	488	- 200	0	0	0	0	0	0	0	0	2.000
Stand ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 01.03 Studiekosten	9.396	6.210	5.117	3.890	2.988	2.300	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Mutaties Najaarsnota 2018	- 878	855													
Stand tweede supplettoire wet 2018 artikelonderdeel 01.03 Studiekosten	8.518	7.065	5.117	3.890	2.988	2.300	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Desaldering: Lagere onvrangst Oerijssel	- 21	- 21													
Saldo 2018: Lagere uitgaven studiekosten Waterveiligheid	0	- 1.619	1.619												
Mutaties Slotwet 2018	- 1.640	1.619													
Realisatie 2018 artikelonderdeel 01.03 Studiekosten	6.878	8.684	5.117	3.890	2.988	2.300	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
01 Investeren in waterveiligheid	Totaal mutatie														
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2018	526.713	382.754	424.265	625.963	657.823	496.308	531.057	553.267	402.951	498.499	355.450	540.229	428.047	387.611	
Investeren in waterveiligheid															
Totaal Uitgaven stand eerste supplettoire wet 2018	446.845	349.405	385.916	600.902	691.488	541.398	579.907	627.902	459.298	567.610	295.429	498.838	368.025	327.590	- 60.018
Investeren in waterveiligheid															
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2019	499.672	407.172	471.974	483.565	633.132	448.752	595.369	516.288	533.818	475.048	479.757	533.330	516.269	250.984	324.180
Investeren in waterveiligheid															
Totaal Uitgaven stand tweede supplettoire wet 2018	519.296	385.222	471.974	483.565	633.132	448.752	595.369	516.288	533.818	475.048	479.757	533.330	516.269	250.984	324.180
Inves in waterveilig															
Totaal Uitgaven realisatie 2018	515.568	392.453	471.974	483.565	633.132	448.752	595.369	516.288	533.818	475.048	479.757	533.330	516.269	250.984	324.180
Investeren in waterveiligheid															
Ontwerpbegroting 2018															
artikelonderdeel 01.09															
Ontvangsten investeren in waterveiligheid	197.844	162.258	189.557	155.170	151.456	151.348	151.348	145.948	151.348	151.349	151.348	151.349	151.349	151.349	
Mutaties Voorjaarsnota 2018	- 743														
Stand eerste supplettoire wet 2018															
artikelonderdeel 01.09															
Ontvangsten investeren in waterveiligheid	197.101	162.258	189.557	155.170	151.456	151.348	151.348	145.948	151.348	151.349	151.348	151.349	151.349	151.349	
Mutaties Miljoenennota 2019	3.941	3.590	1.144	2.126	3.962	2.309	7.425	2.227	2.309	2.309	2.309	2.309	2.309	- 4.878	153.658
Stand ontwerpbegroting 2019															
artikelonderdeel 01.09															
Ontvangsten investeren in waterveiligheid	201.042	165.848	190.701	157.296	155.418	153.657	158.773	148.175	153.657	153.658	153.657	153.658	153.658	146.471	153.658
Mutaties Najaarsnota 2018	295	889													
Stand tweede supplettoire wet 2018															
artikelonderdeel 01.09															
Ontvangsten investeren in waterveiligheid	201.337	166.737	190.701	157.296	155.418	153.657	158.773	148.175	153.657	153.658	153.657	153.658	153.658	146.471	153.658
Desaldering: Lagere ontvangst Overijssel	- 21			- 21											
Saldo 2018: Investeren in waterveiligheid	0	6.722	- 6.722												
Desaldering HWBP Maas-overeenkomst	514														
Mutaties Slotwet 2018	7.215	- 6.722													
Realisatie 2018 artikelonderdeel 01.09															
Ontvangsten investeren in waterveiligheid	208.552	160.015	190.701	157.296	155.418	153.657	158.773	148.175	153.657	153.658	153.657	153.658	153.658	146.471	153.658

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
01 Investeren in waterveiligheid	Totaal mutatie														
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2018	197.844	162.258	189.557	155.170	151.456	151.348	151.348	145.948	151.348	151.349	151.348	151.349	151.349	151.349	151.349
Investeren in waterveiligheid															
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2018	197.101	162.258	189.557	155.170	151.456	151.348	151.348	145.948	151.348	151.349	151.348	151.349	151.349	151.349	151.349
Investeren in waterveiligheid															
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2019	201.042	165.848	190.701	157.296	155.418	153.657	158.773	148.175	153.657	153.658	153.657	153.658	153.658	146.471	153.658
Investeren in waterveiligheid															
Totaal Ontvangsten stand tweede supplettoire wet 2018	201.337	166.737	190.701	157.296	155.418	153.657	158.773	148.175	153.657	153.658	153.657	153.658	153.658	146.471	153.658
Inves in waterveilig															
Totaal Ontvangsten realisatie 2018	208.552	160.015	190.701	157.296	155.418	153.657	158.773	148.175	153.657	153.658	153.657	153.658	153.658	146.471	153.658
Investeren in waterveiligheid															
02 Investeren in zoetwatervoorziening	Totaal mutatie														
Ontwerpbegroting 2018															
artikelonderdeel 02.02	18.913	30.963	46.122	41.471	458	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833
Overige waterinvesteringen zoetwatervoorziening															
Mutaties Voorjaarsnota 2018	15.365														
Stand eerste supplettoire wet 2018															
artikelonderdeel 02.02	34.278	30.963	46.122	41.471	458	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833
Overige waterinvesteringen zoetwatervoorziening															
Mutaties Miljoenennota 2019	-10.530	-8.459	-1.577	-1.207	1.003	508	224	84							
Stand ontwerpbegroting 2019															
artikelonderdeel 02.02	23.748	22.504	44.545	40.264	1.461	2.341	2.057	1.833	1.917	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833
Overige waterinvesteringen zoetwatervoorziening															
Mutaties Najaarsnota 2018	-10.306	10.306													
Stand tweede supplettoire wet 2018															
artikelonderdeel 02.02	13.442	32.810	44.545	40.264	1.461	2.341	2.057	1.833	1.917	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833
Overige waterinvesteringen zoetwatervoorziening															
Saldo 2018: Investeren in zoetwatervoorziening	0	-3.950	3.950												
Mutaties Slotwet 2018	-3.950	3.950													
Realisatie 2018															
artikelonderdeel 02.02	9.492	36.760	44.545	40.264	1.461	2.341	2.057	1.833	1.917	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833
Overige waterinvesteringen zoetwatervoorziening															
Ontwerpbegroting 2018															
artikelonderdeel 02.02	2.950	2.950	3.550	115											
Studiekosten															

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
02 Investeren in zoetwatervoorziening	Totaal mutatie														
Mutaties Voorjaarsnota 2018	585														
Stand eerste supplettoire wet 2018 artikelonderdeel 02.03 Studiekosten	3.535	2.950	3.550	115											
Mutaties Miljoenennota 2019	-103	-210	-200	2.405	85	423									
Stand ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 02.03 Studiekosten	3.432	2.740	3.350	2.520	85	423									
Mutaties Najaarsnota 2018	-650	650													
Stand tweede supplettoire wet 2018 artikelonderdeel 02.03 Studiekosten	2.782	3.390	3.350	2.520	85	423									
Saldo 2018: Vertraging studiekosten Zoetwatervoorziening	0	-535	535												
Mutaties Slotwet 2018	-535	535													
Realisatie 2018 artikelonderdeel 02.03 Studiekosten	2.247	3.925	3.350	2.520	85	423									
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2018 Investeren in zoetwatervoorziening	21.863	33.913	49.672	41.586	458	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833
Totaal Uitgaven stand eerste supplettoire wet 2018 Investeren in zoetwatervoorziening	37.813	33.913	49.672	41.586	458	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2019 Investeren in zoetwatervoorziening	27.180	25.244	47.895	42.784	1.546	2.764	2.057	1.833	1.917	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833
Totaal Uitgaven stand tweede supplettoire wet 2018 Invest in zoetwaterv	16.224	36.200	47.895	42.784	1.546	2.764	2.057	1.833	1.917	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833
Totaal Uitgaven realisatie 2018 Investeren in zoetwatervoorziening	11.739	40.685	47.895	42.784	1.546	2.764	2.057	1.833	1.917	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 02.09 Ontvangsten investeren in waterkwaliteit en zoetwatervoorzieningen	3.041														
Mutaties Voorjaarsnota 2018	1														

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
02 Investeren in zoetwatervoorziening	Totaal mutatie														
Stand eerste supplettoire wet 2018 artikelonderdeel 02.09	3.042														
Ontvangsten investeren in waterkwaliteit en zoetwatervoorzieningen															
Mutaties	- 2.287	3.000	41												
Mutaties Mijboemnota 2019															
Stand ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 02.09															
Ontvangsten investeren in waterkwaliteit en zoetwatervoorzieningen	755	3.000	41												
Mutaties	- 1	1													
Mutaties Najaarsnota 2018															
Stand tweede supplettoire wet 2018 artikelonderdeel 02.09	754	3.001	41												
Ontvangsten investeren in waterkwaliteit en zoetwatervoorzieningen															
Mutaties	1	- 1													
Mutaties Slotwet 2018															
Realisatie 2018 artikelonderdeel 02.09	755	3.000	41												
Ontvangsten investeren in waterkwaliteit en zoetwatervoorzieningen															
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2018	3.041														
Investeren in zoetwatervoorziening															
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2018	3.042														
Investeren in zoetwatervoorziening															
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2019	755	3.000	41												
Investeren in zoetwatervoorziening															
Totaal Ontvangsten stand tweede supplettoire wet 2018	754	3.001	41												
Invest in zoetwater															
Totaal Ontvangsten realisatie 2018	755	3.000	41												
Investeren in zoetwatervoorziening															

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
03 Beheer, onderhoud en vervanging															
Totaal mutatie															
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 03.01 Watermanagement	7.111	7.083	7.083	7.083	7.083	7.083	7.108	7.108	7.108	7.308	6.908	6.908	6.908	6.908	
Mutaties Voorjaarsnota 2018															
Stand eerste suppletieve wet 2018 artikelonderdeel 03.01 Watermanagement	7.111	7.083	7.083	7.083	7.083	7.083	7.108	7.108	7.108	7.308	6.908	6.908	6.908	6.908	
Mutaties Miljoennota 2019	108	108	108	108	108	108	108	108	108	111	105	105	105	105	7.013
Stand ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 03.01 Watermanagement	7.219	7.191	7.191	7.191	7.191	7.191	7.216	7.216	7.216	7.419	7.013	7.013	7.013	7.013	
Mutaties Najaarsnota 2018	75														
Stand tweede suppletieve wet 2018 artikelonderdeel 03.01 Watermanagement	7.294	7.191	7.191	7.191	7.191	7.191	7.216	7.216	7.216	7.419	7.013	7.013	7.013	7.013	7.013
Mutaties Slotwet 2018															
Realisatie 2018 artikelonderdeel 03.01 Watermanagement	7.294	7.191	7.191	7.191	7.191	7.191	7.216	7.216	7.216	7.419	7.013	7.013	7.013	7.013	7.013
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 03.02 Beheer onderhoud en vervanging	181.654	171.065	104.492	115.738	183.450	200.921	208.577	272.781	217.790	233.439	223.683	223.683	223.683	223.683	
Mutaties Voorjaarsnota 2018	12.518	2.533	7.222	15.000	-33.665	-45.090	-48.250	-74.639	-56.347	-69.111	60.021	60.021	60.021	60.021	60.018
Stand eerste suppletieve wet 2018 artikelonderdeel 03.02 Beheer onderhoud en vervanging	194.172	173.598	111.714	130.738	149.785	155.831	160.327	198.142	161.443	164.328	283.704	283.704	283.704	283.704	60.018
Mutaties Miljoennota 2019	-9.573	-501	9.081	-307	-18.570	-2.198	-8.515	-783	-1.343	-1.289	-11.041	-1.405	-1.405	-1.405	222.265
Stand ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 03.02 Beheer onderhoud en vervanging	184.599	173.097	120.795	130.431	131.215	153.633	151.812	197.359	160.100	163.029	272.663	282.299	282.299	282.299	282.283
Mutaties Najaarsnota 2018	19.650	-3.076													
Stand tweede suppletieve wet 2018 artikelonderdeel 03.02 Beheer onderhoud en vervanging	204.249	170.021	120.795	130.431	131.215	153.633	151.812	197.359	160.100	163.029	272.663	282.299	282.299	282.299	282.283
Saldo 2018: Beheer, onderhoud en vervanging	0	-3.750	3.750												
Mutaties Slotwet 2018	-3.750	3.750													

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
03 Beheer, onderhoud en vervanging	Totaal mutatie														
Realisatie 2018 artikelonderdeel 03.02 Beheer onderhoud en vervanging	200.499	173.771	120.795	130.431	131.215	153.633	151.812	197.359	160.100	163.029	272.663	282.299	282.299	282.299	282.283
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2018 Beheer, onderhoud en vervanging	188.765	178.148	111.575	122.821	190.533	208.004	215.685	279.889	224.898	240.747	230.591	230.591	230.591	230.591	
Totaal Uitgaven stand eerste suppletioire wet 2018 Beheer, onderhoud en vervanging	201.283	180.681	118.797	137.821	156.868	162.914	167.435	205.250	168.551	171.636	290.612	290.612	290.612	290.612	60.018
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2019 Beheer, onderhoud en vervanging	191.818	180.288	127.986	137.622	138.406	160.824	159.028	204.575	167.316	170.448	279.676	289.312	289.312	289.312	289.296
Totaal Uitgaven stand tweede suppletioire wet 2018 Beh, onderh & vervang	211.543	177.212	127.986	137.622	138.406	160.824	159.028	204.575	167.316	170.448	279.676	289.312	289.312	289.312	289.296
Totaal Uitgaven realisatie 2018 Beheer, onderhoud en vervanging	207.793	180.962	127.986	137.622	138.406	160.824	159.028	204.575	167.316	170.448	279.676	289.312	289.312	289.312	289.296
04 Experimenteren cf. art. III Deltawet	Totaal mutatie														
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 04.01 Experimenteerprojecten	0														
Mutaties Voorjaarsnota 2018															
Stand eerste suppletioire wet 2018 artikelonderdeel 04.01 Experimenteerprojecten	0														
Mutaties Miljoennota 2019															
Stand ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 04.01 Experimenteerprojecten	0														
Mutaties Najaarsnota 2018	800														
Stand tweede suppletioire wet 2018 artikelonderdeel 04.01 Experimenteerprojecten	800														
Mutaties Slotwet 2018															
Realisatie 2018 artikelonderdeel 04.01 Experimenteerprojecten	800														

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
04 Experimenteren cf. art. III Deltawet	Totaal mutatie														
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 04.02 GIV/PPS	47.730	217.358	233.980	216.936	44.729	53.630	5.280	5.280	5.280	5.280	65.851	3.004	3.004	3.004	
Mutaties Voorjaarsnota 2018	-507														
Stand eerste supplettoire wet 2018 artikelonderdeel 04.02 GIV/PPS	47.223	217.358	233.980	216.936	44.729	53.630	5.280	5.280	5.280	5.280	65.851	3.004	3.004	3.004	
Mutaties Miljoenennota 2019	-19.856	-184.891	-205.219	-174.349	8.469	181.276	60.382	51.592	50.769	49.959	-11.068	50.854	50.056	49.340	51.571
Stand ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 04.02 GIV/PPS	27.367	32.467	28.761	42.587	53.198	234.906	66.262	56.872	56.049	55.239	54.783	53.858	53.060	52.344	51.571
Mutaties Najaarsnota 2018	-5.164	5.164													
Stand tweede supplettoire wet 2018 artikelonderdeel 04.02 GIV/PPS	22.203	37.631	28.761	42.587	53.198	234.906	66.262	56.872	56.049	55.239	54.783	53.858	53.060	52.344	51.571
Saldo 2018: Experimenteren cf art.III Deltawet	0	-2.029	2.029												
Mutaties Slotwet 2018	-2.029	2.029													
Realisatie 2018 artikelonder- deel 04.02 GIV/PPS	20.174	39.660	28.761	42.587	53.198	234.906	66.262	56.872	56.049	55.239	54.783	53.858	53.060	52.344	51.571
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2018 Experimenteren cf. art. III Deltawet	47.730	217.358	233.980	216.936	44.729	53.630	5.280	5.280	5.280	5.280	65.851	3.004	3.004	3.004	
Totaal Uitgaven stand eerste supplettoire wet 2018 Experimenteren cf. art. III Deltawet	47.223	217.358	233.980	216.936	44.729	53.630	5.280	5.280	5.280	5.280	65.851	3.004	3.004	3.004	
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2019 Experimenteren cf. art. III Deltawet	27.367	32.467	28.761	42.587	53.198	234.906	66.262	56.872	56.049	55.239	54.783	53.858	53.060	52.344	51.571
Totaal Uitgaven stand tweede supplettoire wet 2018 Experimenteerproject	23.003	37.631	28.761	42.587	53.198	234.906	66.262	56.872	56.049	55.239	54.783	53.858	53.060	52.344	51.571
Totaal Uitgaven realisatie 2018 Experimenteren cf. art. III Deltawet	20.974	39.660	28.761	42.587	53.198	234.906	66.262	56.872	56.049	55.239	54.783	53.858	53.060	52.344	51.571
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 04.09 Experimenteren cf. art. III Deltawet															
Mutaties Voorjaarsnota 2018															

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
04 Experimenteren cf. art. III Deltawet	Totaal mutatie														
Stand eerste supplettoire wet 2018 artikelonderdeel 04.09 Experimenteren cf. art. III Deltawet	0														
Mutaties Miljoennota 2019															
Stand ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 04.09 Experimenteren cf. art. III Deltawet	0														
Mutaties Najaarsnota 2018	800														
Stand tweede supplettoire wet 2018 artikelonderdeel 04.09 Experimenteren cf. art. III Deltawet	800														
Mutaties Slotwet 2018															
Realisatie 2018 artikelonderdeel 04.09 Experimenteren cf. art. III Deltawet	800														
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2018 Experimenteren cf. art. III Deltawet															
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2018 Experimenteren cf. art. III Deltawet	0														
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2019 Experimenteren cf. art. III Deltawet	0														
Totaal Ontvangsten stand tweede supplettoire wet 2018 Experimenteersproject	800														
Totaal Ontvangsten realisatie 2018 Experimenteren cf. art. III Deltawet	800														

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
05 Netvergebonden kosten en overige uitgaven	Totaal mutatie														
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 05.01 Apparaat	230.529	225.771	223.015	219.791	210.625	211.038	213.330	215.792	220.328	220.327	220.351	220.351	220.351	220.351	220.351
Mutaties Voorjaarsnota 2018	562	12.280	12.590	0											
Stand eerste supplettoire wet 2018 artikelonderdeel 05.01 Apparaat	231.091	238.051	235.605	219.791	210.625	211.038	213.330	215.792	220.328	220.327	220.351	220.351	220.351	220.351	220.351
Mutaties Miljoennota 2019	7.655	- 2.595	- 639	9.527	7.444	7.453	7.453	5.518	5.518	5.518	4.782	4.782	4.782	4.782	4.782
Stand ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 05.01 Apparaat	238.746	235.456	234.966	229.318	218.069	218.491	221.383	221.310	225.846	225.845	225.133	225.133	225.133	225.133	225.133
Mutaties Najaarsnota 2018	882	100													
Stand tweede supplettoire wet 2018 artikelonderdeel 05.01 Apparaat	239.628	235.556	234.966	229.318	218.069	218.491	221.383	221.310	225.846	225.845	225.133	225.133	225.133	225.133	225.133
Staf deliaco commissaris	0	- 460													
Mutaties Slotwet 2018	- 460	460													
Realisatie 2018 artikelonderdeel 05.01 Apparaat	239.168	236.016	234.966	229.318	218.069	218.491	221.383	221.310	225.846	225.845	225.133	225.133	225.133	225.133	225.133
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 05.02 Overige uitgaven	64.200	63.841	63.835	62.198	62.381	62.406	62.684	62.827	62.823	64.280	60.949	60.648	60.648	60.648	60.648
Mutaties Voorjaarsnota 2018	167														
Stand eerste supplettoire wet 2018 artikelonderdeel 05.02 Overige uitgaven	64.367	63.841	63.835	62.198	62.381	62.406	62.684	62.827	62.823	64.280	60.949	60.648	60.648	60.648	60.648
Mutaties Miljoennota 2019	- 322	975	975	2.688	2.691	2.692	956	956	956	983	930	926	926	926	926
Stand ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 05.02 Overige uitgaven	64.045	64.816	64.810	64.886	65.072	65.098	63.640	63.785	63.781	65.263	61.879	61.574	61.574	61.574	61.574
Mutaties Najaarsnota 2018	5.007	250													
Stand tweede supplettoire wet 2018 artikelonderdeel 05.02 Overige uitgaven	69.052	65.066	64.810	64.886	65.072	65.098	63.640	63.785	63.781	65.263	61.879	61.574	61.574	61.574	61.574
Staf deliaco commissaris	0	- 393													
Mutaties Slotwet 2018	- 393	393													
Realisatie 2018 artikelonderdeel 05.02 Overige uitgaven	68.659	65.459	64.810	64.886	65.072	65.098	63.640	63.785	63.781	65.263	61.879	61.574	61.574	61.574	61.574

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
05 Netverplichtingen en overige uitgaven															
Totaal mutatie															
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 05.03 Investeringsruimte	-18.630	9.880	9.380	5.810	0	0	0	0	114.010	94.072	227.975	254.633	372.485	412.321	
Mutaties Voorjaarsnota 2018	20.352	-9.880	-9.380	-5.810			4					-18.630			
Stand eerste supplettoire wet 2018 artikelonderdeel 05.03 Investeringsruimte	1.722	0	0	0	0	0	4		114.010	94.072	227.975	236.003	372.485	412.321	
Mutaties Miljoenennota 2019	9.878	11.000	12.500	7.500	1.000	19.400	19.328	30.358	-80.622	-16.062	-198.848	-195.890	-281.547	-88.375	426.507
Stand ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 05.03 Investeringsruimte	11.600	11.000	12.500	7.500	1.000	19.400	19.328	30.362	33.388	78.010	29.127	40.113	90.938	324.546	426.507
Mutaties Najaarsnota 2018	-10.000	-8.813													
Stand tweede supplettoire wet 2018 artikelonderdeel 05.03 Investeringsruimte	1.600	2.187	12.500	7.500	1.000	19.400	19.328	30.362	33.388	78.010	29.127	40.113	90.938	324.546	426.507
Saldo 2018	0	-1.600	1.600												
Mutaties Slotwet 2018	-1.600	1.600													
Realisatie 2018 artikelonderdeel 05.03 Investeringsruimte	0	3.787	12.500	7.500	1.000	19.400	19.328	30.362	33.388	78.010	29.127	40.113	90.938	324.546	426.507
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 05.04 Reserveringen							110.790	16.210	103.000	0					
Mutaties Voorjaarsnota 2018															
Stand eerste supplettoire wet 2018 artikelonderdeel 05.04 Reserveringen							110.790	16.210	103.000	0					
Mutaties Miljoenennota 2019		2.000	2.000	9.189	21.189	27.189	-29.590	71.790	0	103.000	63.000	148.000	148.000	168.000	
Stand ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 05.04 Reserveringen		2.000	2.000	9.189	21.189	27.189	81.200	88.000	103.000	103.000	63.000	148.000	148.000	168.000	
Mutaties Najaarsnota 2018															
Stand tweede supplettoire wet 2018 artikelonderdeel 05.04 Reserveringen		2.000	2.000	9.189	21.189	27.189	81.200	88.000	103.000	103.000	63.000	148.000	148.000	168.000	
Mutaties Slotwet 2018															
Realisatie 2018 artikelonderdeel 05.04 Reserveringen		2.000	2.000	9.189	21.189	27.189	81.200	88.000	103.000	103.000	63.000	148.000	148.000	168.000	

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
05 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	Totaal mutatie														
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2018															
Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	276.099	299.492	296.230	287.799	273.006	273.444	387.404	294.829	500.161	378.679	509.275	535.632	653.484	693.920	
Totaal Uitgaven stand eerste supplettoire wet 2018															
Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	297.180	301.892	299.440	281.989	273.006	273.444	387.404	294.833	500.161	378.679	509.275	517.002	653.484	693.920	
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2019															
Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	314.391	313.272	314.276	310.893	305.330	330.178	385.551	403.457	426.015	472.118	379.139	474.820	525.645	779.253	713.214
Totaal Uitgaven stand tweede supplettoire wet 2018															
Netwerkgebonden kosten	310.280	304.809	314.276	310.893	305.330	330.178	385.551	403.457	426.015	472.118	379.139	474.820	525.645	779.253	713.214
Totaal Uitgaven realisatie 2018															
Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	307.827	307.262	314.276	310.893	305.330	330.178	385.551	403.457	426.015	472.118	379.139	474.820	525.645	779.253	713.214
Ontwerpbegroting 2018															
artikelonderdeel 05.10 Saldo afgesloten rekeningen															
Mutaties Voorjaarsnota 2018	28.149														
Stand eerste supplettoire wet 2018															
artikelonderdeel 05.10 Saldo afgesloten rekeningen	28.149														
Mutaties Miljoenennota 2019															
Stand ontwerpbegroting 2019															
artikelonderdeel 05.10 Saldo afgesloten rekeningen	28.149														
Mutaties Najaarsnota 2018															
Stand tweede supplettoire wet 2018															
artikelonderdeel 05.10 Saldo afgesloten rekeningen	28.149														
saldo 2017	0	2	-2												
Mutaties Slotwet 2018															
Realisatie 2018															
artikelonderdeel 05.10 Saldo afgesloten rekeningen	28.151	-2													
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2018															
Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven															

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
05 Netwergebonden kosten en overige uitgaven	Totaal mutatie														
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2018 Netwergebonden kosten en overige uitgaven	28.149														
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2019 Netwergebonden kosten en overige uitgaven	28.149														
Totaal Ontvangsten stand tweede supplettoire wet 2018 Netwergebonden kosten	28.149														
Totaal Ontvangsten realisatie 2018 Netwergebonden kosten en overige uitgaven	28.151	-2													
06 Bijdragen andere begrotingen Rijk	Totaal mutatie														
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 06.09 Ten laste van begroting lenW	889.933	1.001.804	1.020.271	1.213.567	1.096.404	951.382	1.042.378	1.042.891	1.039.337	1.029.308	1.011.652	1.158.107	1.163.777	1.163.777	
Mutaties Voorjaarsnota 2018	- 3.669	50.571	5.171	- 15.871	0										
Stand eerste supplettoire wet 2018 artikelonderdeel 06.09 Ten laste van begroting lenW	886.264	1.052.375	1.025.442	1.197.696	1.096.404	951.382	1.042.378	1.042.891	1.039.337	1.029.308	1.011.652	1.158.107	1.163.777	1.163.777	
Mutaties Miljoenennota 2019	- 13.783	- 176.337	- 98.059	- 250.100	11.678	166.763	60.774	68.073	67.250	66.440	29.879	39.555	66.851	61.645	1.224.603
Stand ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 06.09 Ten laste van begroting lenW	872.481	874.038	927.383	947.596	1.108.082	1.118.145	1.103.152	1.110.964	1.106.587	1.095.748	1.041.531	1.197.662	1.230.628	1.225.422	1.224.603
Mutaties Nijjaarsnota 2018	2.795														
Stand tweede supplettoire wet 2018 artikelonderdeel 06.09 Ten laste van begroting lenW	875.276	874.038	927.383	947.596	1.108.082	1.118.145	1.103.152	1.110.964	1.106.587	1.095.748	1.041.531	1.197.662	1.230.628	1.225.422	1.224.603
Mutaties Slotwet 2018															
Realisatie 2018 artikelonderdeel 06.09 Ten laste van begroting lenW	875.276	874.038	927.383	947.596	1.108.082	1.118.145	1.103.152	1.110.964	1.106.587	1.095.748	1.041.531	1.197.662	1.230.628	1.225.422	1.224.603
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2018 Bijdragen andere begrotingen Rijk	889.933	1.001.804	1.020.271	1.213.567	1.096.404	951.382	1.042.378	1.042.891	1.039.337	1.029.308	1.011.652	1.158.107	1.163.777	1.163.777	
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2018 Bijdragen andere begrotingen Rijk	886.264	1.052.375	1.025.442	1.197.696	1.096.404	951.382	1.042.378	1.042.891	1.039.337	1.029.308	1.011.652	1.158.107	1.163.777	1.163.777	

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
06 Bijdragen andere begrotingen Rijk	Totaal mutatie														
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2019															
Bijdragen andere begrotingen Rijk	872.481	874.038	927.383	947.596	1.108.082	1.118.145	1.103.152	1.110.964	1.106.587	1.095.748	1.041.531	1.197.662	1.230.628	1.225.422	1.224.603
Totaal Ontvangsten stand tweede supplementaire wet 2018															
Bijdr. div Hist. XII	875.276	874.038	927.383	947.596	1.108.082	1.118.145	1.103.152	1.110.964	1.106.587	1.095.748	1.041.531	1.197.662	1.230.628	1.225.422	1.224.603
Totaal Ontvangsten realisatie 2018															
Bijdragen andere begrotingen Rijk	875.276	874.038	927.383	947.596	1.108.082	1.118.145	1.103.152	1.110.964	1.106.587	1.095.748	1.041.531	1.197.662	1.230.628	1.225.422	1.224.603
07 Investeren in waterkwaliteit	Totaal mutatie														
Ontwerpbegroting 2018															
artikelonderdeel 07.01 Reel. progr. Kaderrichtlijn water	25.676	46.975	67.391	63.682	72.861	61.411	51.867	53.741	55.562	55.619					
Mutaties Voorjaarsnota 2018	14.363														
Stand eerste supplementaire wet 2018															
artikelonderdeel 07.01 Reel. progr. Kaderrichtlijn water	40.039	46.975	67.391	63.682	72.861	61.411	51.867	53.741	55.562	55.619					
Mutaties Miljoenennota 2019	-16.022	1.195	-20.132	-12.342	1.112	937	791	20.373	19.567	19.101					
Stand ontwerpbegroting 2019															
artikelonderdeel 07.01 Reel. progr. Kaderrichtlijn water	24.017	48.170	47.259	51.340	73.973	62.348	52.658	74.114	75.129	74.720					
Mutaties Najaarsnota 2018	-8.048	8.048													
Stand tweede supplementaire wet 2018															
artikelonderdeel 07.01 Reel. progr. Kaderrichtlijn water	15.969	56.218	47.259	51.340	73.973	62.348	52.658	74.114	75.129	74.720					
Saldo 2018: Investeren in waterkwaliteit	0	192	-192												
Mutaties Slotwet 2018	192	-192													
Realisatie 2018															
artikelonderdeel 07.02 Kaderrichtlijn water	16.161	56.026	47.259	51.340	73.973	62.348	52.658	74.114	75.129	74.720					
Ontwerpbegroting 2018															
artikelonderdeel 07.02 Overige aanlegprojecten Waterkwaliteit	777	777	21.170												
Mutaties Voorjaarsnota 2018	30.298	36.837	4.238	0	0										
Stand eerste supplementaire wet 2018															
artikelonderdeel 07.02 Overige aanlegprojecten Waterkwaliteit	31.075	37.614	25.408	0	0										

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
07 Investeren in waterkwaliteit	Totaal mutatie														
Mutaties Miljoenennota 2019	-26.075	-32.290	4.481	26.111	48.465	22.930	0								
Stand ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 07.02 Overige aanlegprojecten Waterkwaliteit	5.000	5.324	29.889	26.111	48.465	22.930	0								
Mutaties Nijjaarsnota 2018	-1.657	1.657													
Stand tweede supplementaire wet 2018 artikelonderdeel 07.02 Overige aanlegprojecten Waterkwaliteit	3.343	6.981	29.889	26.111	48.465	22.930	0								
Saldo 2018: Investeren in waterkwaliteit	0	-2.171	2.171												
Mutaties Slotwet 2018	-2.171	2.171													
Realisatie 2018 artikelonderdeel 07.02 Overige aanlegprojecten Waterkwaliteit	1.172	9.152	29.889	26.111	48.465	22.930	0								
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 07.03 Studiekosten waterkwaliteit	3.195	4.645	5.545	9.950	8.450	8.100									
Mutaties Voorjaarsnota 2018	10.363	42.150	28.850	0	0										
Stand eerste supplementaire wet 2018 artikelonderdeel 07.03 Studiekosten waterkwaliteit	13.558	46.795	34.395	9.950	8.450	8.100									
Mutaties Miljoenennota 2019	-116	-15.846	15.690	40	1.000	1.000	1.000	2.000							
Stand ontwerpbegroting 2019 artikelonderdeel 07.03 Studiekosten waterkwaliteit	13.442	30.949	50.085	9.990	9.450	9.100	1.000	2.000							
Mutaties Nijjaarsnota 2018	-6.385	5.615													
Stand tweede supplementaire wet 2018 artikelonderdeel 07.03 Studiekosten waterkwaliteit	7.057	36.564	50.085	9.990	9.450	9.100	1.000	2.000							
Vertraging Delta aampak Waterkwaliteit	0	-4.595	4.595												
Mutaties Slotwet 2018	-4.595	4.595													
Realisatie 2018 artikelonderdeel 07.03 Studiekosten waterkwaliteit	2.462	41.159	50.085	9.990	9.450	9.100	1.000	2.000							
Totaal Uitgeven stand ontwerpbegroting 2018 Investeren in waterkwaliteit	29.648	52.397	94.106	73.632	81.311	69.511	51.867	53.741	55.562	55.619					

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
07 Investeren in waterkwaliteit	Totaal mutatie														
Totaal Uitgaven stand eerste supplettoire wet 2018	84.672	131.384	127.194	73.632	81.311	69.511	51.867	53.741	55.562	55.619					
Investeren in waterkwaliteit															
Totaal Uitgaven stand onwervbegroting 2019	42.459	84.443	127.233	87.441	131.888	94.378	53.658	76.114	75.129	74.720					
Investeren in waterkwaliteit															
Totaal Uitgaven stand tweede supplettoire wet 2018	26.369	99.763	127.233	87.441	131.888	94.378	53.658	76.114	75.129	74.720					
Inves waterkwaliteit															
Totaal Uitgaven realisatie 2018	19.795	106.337	127.233	87.441	131.888	94.378	53.658	76.114	75.129	74.720					
Investeren in waterkwaliteit															
Ontwervbegroting 2018															
artikelonderdeel 07.09															
Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit															
Mutaties Voorjaarsnota 2018	460														
Stand eerste supplettoire wet 2018															
artikelonderdeel 07.09															
Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit	460														
Mutaties Miljoennota 2019															
Stand onwervbegroting 2019															
artikelonderdeel 07.09															
Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit	460														
Mutaties Najaarsnota 2018	- 61	61													
Stand tweede supplettoire wet 2018															
artikelonderdeel 07.09															
Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit	399	61													
Saldo 2018: Investeren in waterkwaliteit	0	- 310	310												
Mutaties Slotwet 2018	- 310	310													
Realisatie 2018															
artikelonderdeel 07.09															
Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit	89	371													
Totaal Ontvangsten stand onwervbegroting 2018															
Investeren in waterkwaliteit															
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2018															
Investeren in waterkwaliteit	460														

	Totaal mutatie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
07 Investeren in waterkwaliteit																
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2019 Investeren in waterkwaliteit		460														
Totaal Ontvangsten stand tweede suppletoire wet 2018 Inves waterkwaliteit		399	61													
Totaal Ontvangsten realisatie 2018 Investeren in waterkwaliteit		89	371													

B. Projectoverzichten

In deze bijlage zijn de MIRT projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze MIRT- tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is:

- van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen;
- van een wijziging groter dan 1 jaar in de oplevering van het project.

De stand «vorig» betreft de stand in de Najaarsnota 2018.

Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

Mutaties Slotwet 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

Projectoverzicht tweede Hoogwaterbeschermingsprogramma (1.01.01/02)

	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project HWBP-2					2021	2021	
Projecten Nationaal							
HWBP-2 Rijksprojecten	70	66	187	187			
HWBP-2 Waterschapsprojecten	147	145	2.432	2.431			
Overige projectkosten (Programmabureau) afrondingen	2	4	46	46			
	1						
Programma	220	215	2.665	2.663			
Begroting (DF 1.01.01/02)	220	215					

Mutaties Slotwet 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

Projectoverzicht Ruimte voor de Rivier (1.01.03)

	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	Huidig	vorig	huidig	vorig	
Project RvdR					2019	2019	
Projecten Nationaal							
Projectbudget RvdR afrondingen	78	80	2.306	2.307			
Programma	78	80	2.307	2.307			
Begroting (DF 1.01.03)	78	80					

Mutaties Slotwet 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

Projectoverzicht Maaswerken (1.01.04)

	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project Maaswerken							
Projecten Zuid-Nederland							
Grensmaas	3	3	154	153	2017/ 2024	2017/ 2024	
Zandmaas afrondingen	8	5	399	399	2020	2020	
Programma	11	8	553	552			
Begroting (DF 1.01.04)	11	8					

Mutaties Slotwet 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

Projectoverzicht Realisatieprogr. (1.02.02)	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	orig	huidig	orig	huidig	orig	
Projecten Nationaal							
Programma HWBP					2020	2020	
HWBP Rijksprojecten	5	5	617	617			
HWBP Waterschapsprojecten	141	137	5.092	5.092			
HWBP Overige projectkosten (programmabureau)	7	9	87	86			
Maatregelen i.r.t. rivierverruiming	9	9	192	192	2020	2020	
Wettelijk BeoordelingsInstrumentarium 2023	4	5	23	23			
Zandhonger Oosterschelde	0	0	11	11			
Projecten Noord-Nederland							
Primaire waterkering Vlieland	1	0	2	2	2018/ 2019	2018/ 2019	
Projecten Noordwest-Nederland							
Afsluitdijk	0	0	11	11	2022	2022	
Projecten Oost-Nederland							
Kribverlaging Pannerdensch Kanaal	1	1	19	19	2023	2023	
IJsseldelta 2 ^e fase	18	33	94	94			
Monitoring Langsdammen Waal	0	0	5	5			
Projecten Zuidwest-Nederland							
Overige onderzoeken en kleine projecten	6	3	1.169	1.169			
Dijkversterking en herstel steenbekleding afrondingen	8	1	812	812	2021	2021	
	- 1			- 3			
Programma	199	206	8.134	8.130			
Begroting (DF 1.02.02)	199	138					
Overprogrammering (-)	0	- 68					

Mutaties Slotwet 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

Verkenningen en Planuitwerkingen (1.02.01)	Budget		Openstelling		Toelichting
	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	
Projectomschrijving					
Projecten Nationaal					
Reservering Areaalgroei		14	14		
Projecten Noordwest-Nederland					
EPK Planuitw. en verkenningen Waterveiligheid (mn Afsluitdijk)		11	12		
Ambitie Afsluitdijk					
Projecten Zuid-Nederland					
Meerkosten rivierverruiming Rijn en Maas		191	191		
Projecten Oost-Nederland					
IJsseldelta 2 ^e fase		81	81		2022
Projecten Zuidwest-Nederland					
Zandhonger Oosterschelde (Roggenplaat)		1	0		2018
Totaal programma planuitwerking en verkenning		298	298		
Begroting DF 1.02.01		298	298		

Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorziening
Mutaties Slotwet 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

Projectoverzicht realisatieprogramma (2.02.02)	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	orig	huidig	orig	huidig	orig	
Projecten Nationaal							
Deltaplan Zoetwater	3	6	118	118	2021	2021	
Projecten Zuidwest-Nederland							
Ecologische maatregelen Markermeer	0	1	11	11	2021/ 2022	2021/ 2022	
Besluit Beheer Haringvlietstuiven	6	6	76	76	2018	2018	
Afrondingen							

<i>Projectoverzicht realisatieprogramma (2.02.02)</i>	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Programma	9	13	205	205			
Begroting (DF 2.02.02)	9	13					

Mutaties Slotwet 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>Verkenningen en planuitw.programma (2.02.01)</i>	Budget		Oplevering/ openstelling		Toelichting
	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	
Projectomschrijving					
Projecten Nationaal					
EPK Planuitwerking en verkenningen Zoetwatervoorziening			12	12	
Projecten Zuid-Nederland					
Roode Vaart			0	0	
Totaal programma planuitwerking en verkenning			12	12	
Begroting DF 2.02.01			12	12	

Artikel 4 Experimenteren cf. art. III Deltawet

Mutaties Slotwet 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>Geïntegreerde contractvormen/PPS</i>	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	Huidig	Vorig	huidig	vorig	Huidig	Vorig	
Projectomschrijving							
Afsluitdijk	20	22	1.578	1.578	2022	2022	
Totaal programma	20	22	1.578	1.578			
Begroting DF 4.02.01	20	22					

Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

Mutaties Slotwet 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
Projecten waterkwaliteit							
Projecten Nationaal							
KRW 1 ^e tranche		0	40	40			
KRW 2 ^e en 3 ^e tranche afrodingen	16	16	590	590			
Totaal programma	16	16	630	630			
Begroting DF 7.01.01	16	16					

Mutaties Slotwet 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
Projecten waterkwaliteit							
Projecten Nationaal							
Verruiming vaargeul Westerschelde	1	1	25	25			
Grote wateren	0	2	16	16	2021	2021	
Projecten Noordwest-Nederland afrodingen							

	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
Totaal programma	1	3	41	41			
Begroting DF 7.02.01	1	3					

Mutaties Slotwet 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

Verkenningen en planuitw.programma (7.02.02)	Budget		Oplevering/ openstelling		Toelichting
	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	
Projectomschrijving					
EPK Planuitwerking en verkenningen Waterkwaliteit	1	1			
Projecten Zuid-Nederland					
Grevelingen	98	98	2023	2023	
Totaal programma planuitwerking en verkenning	99	99			
Begroting DF 7.02.02	99	99			